

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor — fill.
Fél évre 6 kor — fill.
Negyed évre 3 kor — fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Felolós szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok-terez Munkajlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 48.

Nyitlter szoronkát 40 fillér.

Kérjünk még valamit.

A hazabeszélések ideje is elmúlt.

A „nagy hallgató” magyar képviselő urak elmondogatták kis beszédeiket választó kerületeik érdekében, vagy — hogy értelmesebben szóljak: a maguk érdekében és most hallgatnak újra és várják a közelgő tiszta választások napjait, melyek bizonyára megfogják hozni új öt esztendőre a mandátumot, miközben megszavazzák majd a költségvetést.

A mi két képviselőnknek talán nem volt szükségük arra, hogy hazabeszéljenek? Nem tudom, de nem is kutatom. Hanem abból az ötletből, hogy új kereskedelmi egyesületünk a minap fent járt a kereskedelemügyi miniszternél és sok mindenfélét kért részünkre a Kegyelmes úrtól, aki biztató szókkal küldte haza őket, eszembe jut, hogy maradt még valami Szabadka országgyűlési képviselőinek, amit kérni lehetne, de kellene is, még pedig komolyan, a kormánytól, városunk részére.

Nemcsak nekünk lesz ez hasznunkra, de az államnak is.

Pénzügyigazgatóságot kellene Szabadkának kapni.

Egész Bács megyében egyetlen pénzügyigazgatóság van! 130 néhány község, 4 szabad királyi és 1 rendezett tanácsú város van megyénkben. — És ezen a rengeteg területen egy pénzügyigazgatóság! Százerekre menő kára van az államnak emiatt. És számtalan azok száma, kik hiába való zaklatásnak vannak kitéve a miatt, hogy egyetlen pénzügyigazgatóság működik csupán Bácsorszámban.

Szinte kimondani is sok, hogy a zombori pénzügyigazgatóságnak másfél százezer ügyszáma van egy esztendőben!

Az illetékeket esztendőnkön köröszvül nem röjék ki, mert nincs rá fizikai

ideje ennek az egy hivatalnak és mikor kiróják az ingatlanok harmadik, negyedik, tizedik kézben vannak.

Az a szegény ember, ki megtakarított pénzén három év előtt egy kis földesket vett, jövőre, vagy két esztendő múlva azt veszi észre, hogy ingatlana meg van terhelve valami illetékekkel.

Felebbez, kérvényez, perel. A vége az, hogy vagy fizetnie kell, vagy pedig elvülés ezimén törlik. Vagy az fizeti, aki nem tartozik vele, vagy elveszti az állam!

És ezer, meg ezer hasonló dolgot, bajt okoz, hogy a kormánynak nem jut eszébe a zombori pénzügyigazgatóságot ketté osztani.

Lehetetlennek tartjuk, hogy a kormány be ne lássa azt, hogy ezen segíteni kell és lehetetlennek tartjuk, hogy képviselőinknek nem sikerülne kivívni Szabadka városa részére a pénzügyigazgatóságot.

Persze szólni kell egyet. Őszintén elmondani ezt a tarthatatlan állapotot és ha semmit, de a bácskai pénzügyigazgatóságot mi fogjuk megkapni.

Mert tisztelt képviselő uraink! Nem kívánják tán, hogy valamely szomszéd város vagy megyebeli képviselőt kérjünk fel erre?

Magunk is restelnénk a dolgot, de első a város érdeke!

Közigazgatási bizottság ülése.

Szabadka város közigazgatási bizottsága ma délelőtt Schmausz Endre főispán elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen a bizottsági tagok ugyszólván teljes számban jelentek meg. Az ülésen semmi nevezetesebb tárgy nem fordult elő.

Az árvászeki elnök jelentése szerint a múlt hóban 813 ügyszer érkezett, a melyek elintéztettek. Az árvapénztárban 65818 kor. 37 fill. készpénz, 370093 kor. 97 fillér értékű kamatozó kötelezettség van elhelyezve, takarékpénztári könyvben 4.98645 kor. 72 fillér van elhelyezve.

Lyubibratic Kelemen tanácsnok jelentése szerint a házi pénztárt és adójavadalmi pénztárt, a marhajárlati hivatal pénztárát és a Mária Valéria kózkórház pénztárát a múlt hóban megvizsgálta, mindent teljesen rendben találta.

Egyenes adóban befolyt a múlt hóban 242892 kor. 17 fill., bélyegilletékben 36105 kor. 12 fillér, fogyasztási és ita/adóban 21333 kor. 32 fillér, tanítói nyugdíj illetékben 130 kor. 80 fillér.

A tisztli orvos jelentése szerint a közegészség kedvező, járvány nincsen.

Meghalt a múlt hóban 206 egyén, született 278.

Az állategészségügy sertésvész miatt kedvezőtlen.

Kurucz Gyula tanfelügyelő bejelentette, hogy a görög keleti egyház bács megyei iskolai bizottsága Kelebián görög keleti hitfelekezeti elemi iskolát tart lenn, amelyről eddig senkinek sem volt tudomása. Az iskolai bizottság utasítatot, hogy a tanító oklevelét 1901. január 15-ig mutassa be.

A fegyelmi bizottság is tartott ülést, melyen egy városi állatorvos fegyelmi ügyét tárgyalta, amikor is mulasztás miatt 120 korona pénzbírságra ítélték.

„Háromszáz óvóköteles egy teremben“.

Illetékes helyről vettük a következő megszívlelendő sorokat, melyeket közérdekből szóról-szóra közlünk:

A „Bácska Elenőr“ f. évi december 6-ik számában fent cím alatt egy, ezuttal szenatio-számba vett cikket közöl arról, hogy az 5. köri óvodában 300 óvodás gyermek van összeszűsűlva. Ugyanez a kalomból cikkirő egyedül a kir. tanfelügyelőt teszi felelősé a példátlan állapotokert.

És miért szenatio most e cikk?

Talán azért, mert most jutott a tanhatóság és a közönség az illető és más óvodák túlszűsűltségára? Dehogyan azért: hiszen a tanfelügyelőség, a városi hatóság: s ujabban az óvodai felügyelő-bizottság bőségesen tudja, és pedig hosszú évek sora óta, hogy egyik-másik óvoda túlszűsűl és ugyszólván politzeivdriig állapotban sanyik.

E sorok írója a „Nepszava“ 1898. évi 19. számában a naprevelésünkről értékeve többek között a következőket mondám: „a 6-ik körben az óvónokok száma meghaladja a 200 at; az 5-ik körben pláne 250-re rug! Emleken is felesleges, hogy emnyit és mindkét nembeli

Legolcsóbb
szórakozás

a Magyar kölcsönkönyvtár

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésben

egy óra egy korona.

gyermeket egy teremben összezsúfolni közegeztégesellenes. Az ilyen tulajdonságú óvodák a gyermekirtó bajok és járványok valóságos melegegyői. Ilyen állapotot lehetetlen fenntartani inkább ne legyen óvoda, mint ilyen gyermekgyilkos tanya."

És mit szól ehhez a hatóság, mit a közönség? Fel sem vette. E valóban hajmeresztő leleplezés kiáltó szó maradt a pusztában. Az illető vezércikkét sokan elolvasták s vállalt vontak.

Honnan van tehát az, hogy a két év előtt leirt botrányos állapot mostani új feltalálásában oly nagy riadalmat okoz?

Egyszerűen azért, mert most személyi levess összeköttetésbe hozva, t. i. a kir. tanfelügyelő személyével.

Igy vagyunk mi régen: a tárgyilagosságot a nyugodt hangon tartott kritikát fel sem veszszük, de ha személyi kapcsolatos és egy kis botránnyra van kilátás, — akkor már kapunk utána.

Látnivaló, hogy itt a B. E. cikkírójának nem a javítás volt a célja, hanem e régismert állapot felelevenítésével mellékes célt akar elérni.

Legyünk igazságosak! A kir. tanfelügyelői irodai munkával annyira túl vannak terhelve, hogy iskolatogatói kötelességüknek igen korlátozott mérvben bírnak megfelelni. Igen sok község van, ahol 3—4 éven át soha színét sem látják a kir. tanfelügyelőnek!

A felsőbbbbség állítólag igyekszik ugyan a tanfelügyelői irodai munkáját apasztani, de hogyan? amennyit a balvállukról levesz, ugyanannyit, vagy még több terhet a jobb-vállukra rárak. Csak egy példát hozok fel: a statisztika terhét levelték a kir. tanfelügyelőkről, de helyette kapták az iskolák segélyezési és az ötödéves korpótlék ügyét stb.

Nem lehet csodálni, ha éppen a mi tanfelügyelőnk, ki nem 3, hanem csak 2 év óta van köztünk, nem eszközlő sürüb iskolatogatókat! Igen, nem látogat, mert az iroda, az adminisztráció kötvé tartja, s a mi kevés ideje fennmarad, azt nagyon sokféle iskola között kell szétforgácsolnia.

De van itt az éremnek másik oldala is. Ki-kí tudja, hogy a népoktatás előhaladásának legnagyobb akadályai a pénz, és az, hogy

a tanügy nem más, mint — politika. Az általános pártpolitika béni meg mindent.

A tanfelügyelők is eszközök a politika kezében. Az a tanfelügyelő, aki a városi hatósággal, a közig. bizottsággal szembe száll, aki forcirozza a törvényes állapotokat: az úgy jár, mint Rill József, akit ide-oda dobálnak, egyik megyéből a másikba.

Már pedig ki-kí tudja, hogy a mi hatóságunk az 1891. évi XV. t. c. megalkotása óta pénzügyi akadályok miatt az óvodák számát csak egy-egy szaporította, ez az egy is még papíron van. Egyedül a tanfelügyelő a hibás? Hisz van az óvodáknak első toku hatóságuk, a felügyelő-bizottság. Vajjon látogatják-e ennek tagjai az óvodákat, és a tapasztalatról tesznek-e jelentést?

Tett-e valmit az óvoda felügyelőbizottság a törvényes állapotok eléréséhez? Ugy tudjuk — semmit sem tett; mert a felügyelőbizottság is csak politikai eszköz s úgy táncol, ahogy fűtyölnék.

Igazságtalanságnak tartom, az óvodák nem szaporításából eredő bajokért bünbakot egyedül a tanfelügyelő személyében keresni, akkor, mikor az I. fokú hatóság sem teszi meg a magét.

A jelszó legyen az óvodákat fokozatosan szaporítani: minden évben] egy kettőt; de ne az eddigi módon, hogy az óvónő is annyi fizetést kapjon, mint a néptanító. Az óvónő végez elemi iskolát, legfeljebb polgári iskolát és 2 évi tanfolyamot, tehát ne kapjon annyi fizetést, mint a tanító, aki 4 gymnasiumot és 4 évi képezdei tanfolyamot végez s aztán még vagy 10 évig tanyán sinylődik? Ez nem igazságos, de az egyenlő fizetés a képzettség ezen pontjából sem járja, sőt a végzett munkával sincs arányban; mert hisz az óvónő nem végez felelősséggel járó munkát. Őt nem számolkodtatják meg, mit végeztél, mi az évi eredmény, elég, ha felügyel és valamivel foglalkoztatja a gyermeket.

Az óvónő képzettségével és végzett munkájával 400 forintos fizetés áll arányban.

Adjunk tehát az óvónőknek, — már t. i. az ezután választandóknak — évi 400 forintot, s akkor az óvodák szaporítása nem lesz olyan elriasztó és oly terhes a hatóságra nézve s azért az ügyön mégis segítve leend.

Igazán különös, hogy a tanítók között 3 fizetési fokozat létezik, míg az óvók kevésbé képzettség, aránytalanul kisebb munka mellett egyszerre a legnagyobb fizetési fokozatba cseppennek bele.

Ez nem az irigység, hanem az igazság szava.

R.

Különfélék.

— **Közgyűlés.** Szabadka sz. kir. város törvényhatósági bizottsága december hó 20-án d. e. 9 órakor tartja rendes évi közgyűlését.

— **A „Szabad Lycaem“** eddig is igazán érdekes sorozatát f. hó 9-én *Dr. Váli Dezső* orvos által tartott érdekes és kedves hangú előadás gazdagította. A szívről tartott felolvasást választékos és elegáns közönség előtt, kiknek soraiiban a közönségünk előkelőégeit láttuk. Az *igazi szív*ről beszélt orvosilag, szakszerűen, de oly érdekesen, itt ott tréfával, poezissal fűszerezve, hogy a közönség mindvégig érdeklődéssel kísérte az előadást. Kedves hangú elbeszélésben tudta megmondani, hogy mi a szív, milyen a működése, szerkezete, mik a betegségei (a szerelmet leszámítva), milyenek a sérülései s elmond néhány kedves félreértést, ami a közönség meggyőződésében él a szívről. A mi felolvasónk nem a költők, a regényírók szemüvegén át nézte most, ha nem az orvosén. Megfosztotta ideális színezetétől, elvette tőle a szerelmet, az ábrándot, a fájdalmat, odatette a kezünkbe, oda rajzolta a szemünk elé. Bonczolta, fejtegette. Bizony érdekes volt meghallani, hogy a „szív“ is prózai testrészt, s ideális voltát csak a költőknek köszönheti. Láttuk működésében, láttuk alkatrészeiben, hallottuk az egész élet működését, halálát a szívnek. És mégis, dacára, hogy olyan közelről láttuk a szívet, dacára, hogy a felolvasó ur olyan apróra széjjel szedte is előtlűnt, ő sem tagadhatta meg, hogy azért ideális a szív... Őt is elragadta szíve, a jó szíve, s midőn a szív haláláról szóllott, f. lhozott nekünk oly drága szíveket... hogy ami szívünk is sajogni kezdett s midőn a felolvasás végén az elismerő taps kísérte a lépő felolvasót, ő maga is elismerte, hogy bizalmas négy szemközt hogy:

Bagó Ádám életfilozófiája.

— A »Bácskai Hírlap« eredeti tüzéje. —

Ita: Kiss Béla.

Bagó Ádám egy adventi malacot kapott a komájától.

Bagó Ádám — mióta megházasodott — a malacot minden esztendőben szent Istvánnkor rendezesen megkapja.

Ehhez az eleven évi járadékhoz úgy jutott, hogy a felesége a Harcsa-familiánál szolgált, midőn elvette. Harcsa Péter, a híres paraszt gavallér, azt gondolta: ha már elviszik a háztól azt a szemrevaló fehér cselédet, hát nem árt egy kis atyafiságra keveredni vele.

Ugy is tett.

Harcsa Péter kitartotta a lakodalmat. Ennek fejében megtisztelték a násznagysággal, később pedig — midőn a családi örömök egy-egy kis Bagóval szaporodtak — a komasággal is.

Ennek az atyafiságnak a révén kapták Bagóék minden esztendőben az adventi malacot.

Amint látjuk a Bagó-csemetéknek és az adventi malacoknak az a nevezetes szerep

jutott, hogy a két család között ők tartják fenn az atyafiságot.

Bagó Ádám el-elnezegette az udvarán turkáló malacot és élvezettel gondolt azokra az izletes falatokra, melyek majd a tányérjára kerülnek.

No mer hát úgy határozott a malac sorsa fölött, hogy meghizlalja és levágja.

Bagó Ádámot az legkevésbé sem hozta zavarba, hogy a hizlaláshoz kukoricájára nincsen, de még az sem, hogy pénze sincsen, a min kukoriczát vegyen. Ilyen csekélységen nem szokott ő fennakadni.

Ha neki nem is terem kukoriczája, — ki az ördög kinlődnék avval a harmados kukoriczával — terem a Böregér zsidónak, meg a Rozsdás Bernátnak annyi, hogy azt sem tudják hova tegyék. Azért pedig csak nem veri meg az Isten, ha ezeknek a kukoriczájukból egy malacozskát meghizlal.

A kukoricza-kérdés skként elvben elintézt nyert.

A gyakorlati kivételben azonban másként történt.

Bagó Ádámnak valami ügye-baja akadt. A falusi ember ilyen sorban először is a jegyzőhöz fordul.

Bagó Ádám elment hát a jegyzőhöz.

Az türelemmel végig hallgatta ügyes-bajos dolgát, aztán kegyellenül rájlesztett, végre pedig megnyugtatta, hogy tíz forintért eligazítja az egészet.

Bagó Ádám himelt-hámolt egy darabig. Hol vegyen az olyan ember tíz forintot, aki a malacot kapja, a kukoriczát pedig lopja?

De hát az élet filozófiája most sem hagyta cserben.

Valami ördögi mosoly jelent meg a bajusza alatt.

— Hát bizony jegyző ur, az igazat megvallva, nincs pénzem, de van egy adventi malacöm, ami testvérek között is megér tíz forintot. Nagyon finom jószág, a Harcsa komám fajtájából való. Tudom, hogy a jegyző ur szokott hizlalni, no hát elhajtom a házához, aztán hizlalja meg. Az én bajomat pedig hozza hamarosan rendbe.

— Jó lesz Ádám.

„Igaz ez a szív a boncaszalon, a tudós szemében, de hogy mi a szív a maga igaz valójában azt csak azok a szép szemek tudják megmagyarázni, amelyek olyan csodálkozva megütközve nézegették azt a papír maché szívet ott az asztalon, s mint egy kérdezték tőle: „Te tudsz ugy fájni, te tudsz ugy szeretni, oly édes boldogságot érezni.”

— **Egyleti hír.** A szabadkai „Szeretet” című Nőegylet árvaházi fenntartási költségeinek fedezetére jövő év január 19-én F e h e r T á n c z e s t é l y t rendez. A közönség, már tudniillik a bálzár közönség, bizonyára örömmel üdvözli az újítást, midőn a rendező bizottság szakíva a régi sablonnal, a régi megrökött bál helyett, valami újat, vonzótt rendez. Az asszonyok és leányok izléses fehér ruhájának méltó izléses kerete lesz a tánczterem, mely izléses fehér draperiákkal és fehér-rózsá virág füzérekkel lesz művészi leg felszerelve. A bál sikerét előre biztosítja a buzgó elnökség és Szabadka város v g h ö l g y e i és uraiból alakított százsz vigalmi bizottság.

— **Felolvasás és theaeostély.** A szabadkai kereskedelmi egyesületben érdekes estély ígérkezik szombatra f. hó 15-ikére. Békefi Antal a „Szegedi Napló” szerkesztője tart felolvasást amelyre többen átrándulnak hozzá Szegedről. A felolvasást theaeostély követi amelyre ezután is felhívja a tagok figyelmét a rendezőség.

— **Színházi hír.** Szintársulatunk érdekes újdonságra készül Guthi Soma és Rákosi Viktornak a vigszínházban nagy sikert aratott „Tartalom s férj” cz. bohózatát adják hélfőn, f. hó 17-én. Szombaton „Bokaccio” megy Torossival a cimszerepben.

— **A „Szeretet” Leányárvaház** karácsonyfájára ujabbán adakoztak: Cohnen Vilmosné 10 koronát, Markovits Lászlóné 5 koronát, Dr Raskó Istvánné 2 koronát, Dr. Váli Ernóné 2 koronát, Horovitz Ignáczné 2 koronát, Tonic Gusztávné 4 koronát, Pirnitzer Vilmosné 2 koronát, öv. Dr. Váli Gézáné 1 koronát, Geiger Adolfné 1 korona, Mohacsek Józsefné 2 koronát. **Természetben adakoztak:** Tauszig Vilmos 1 vég vásznat, öv. Manólovits Györgyné 5 drb fejkendőt, Rádits Zsófia 10 méter barchetel, Bauer Jozefa 10 pár harisnyát, Dr. Raskó Istvánné karácsonyfadísz, Heiman Mór 5 drb ifjúsági könyvet, Kramer Antalné 10 pár téli keztűt és 2 csomag gyertyát, Kuluncsics Tamás 12 kiló lisztet, Dohel Károly és Fierst Istvánné cukros süteményt és karácsonyfadísz. Midőn az egyesületi elnökség az árvák nevében is megköszöni ezen adományokat, kéri a jöszivü

Az asszony ugyan csinált otthon egy kis patáliát a malaczért, hanem azért az ura elhajtotta.

Bagó Adám ügye-baja csakugyan el lett intézve, a malacz pedig a jegyző óljában napról-napra gyarapodott terjedelemben.

Egy sötét, szeles deczemberi este azt mondja Bagó a feleségének:

— Ugy-e asszony van-e itthon elég fűszerszám? Ugy gondoltam az a disznó már elég kövér, le lehetne vágni.

— Talán megbolondult kend, mintha bizony nem tudná, hogy a jegyzőnek adta?

— Dehogy adtam, dehogy adtam. Csak azt mondtam neki, hogy elhajtott hozzá, aztán hízalja meg. Most már, ugy hiszem elég kövér lesz, hát visszahajtom.

A jegyző reggelre hült helyét találta a hízójának.

Bagóék az éj védelme alatt ugy eltakartották, hogy még nyoma sem maradt.

Ki mondja most már, hogy Bagó Adám filozofijában nincs elég életbölcsesség?

közönséget, kegyeskedjék bármily csekélységgel az árvákról megemlékezni, hogy az árvák karácsonyfája üresen ne álljon!

— **Karmesterünk családjának gyász.** Váradí Aladárt és feleségét súlyos csapás érte. öv. Serfőzi Györgyné urnó, Váradiné Serfőzi Ida édes anyja tegnap este meghalt. Az elhalt urnóban Halasiné Serfőzi Etel a nálnuk is ismert primadonna is anyját gyászolja.

— **Párbajozó ügyvédek.** Néhány nap előtt súlyos feltételű hárbajt vívtak Dr. Blau Lajos és Dr. Balogh Lajos ügyvédek, amelyre egy kártyaaffé szolgáltatott okot. A kir. járásbiróság párvadai vétsége miatt megindította az eljárást a párbajozó ügyvédek ellen. A tárgyalás f. hó 15-ikén lesz Csiky Imre kir. aljárásbíró előtt.

— **Megsemmisített ipariskolai tanítóválasztások.** Október hó 20-án megejtett iparisk. tanítóválasztások ellen törvényes időben több érdekeltek fél részéről felebbezés adatott be. E felebbezés lapunk hasábjain annak idején egész terjedelemben közölve volt. A felebbezést elsőnek aláírt érdekeltek kezeihez tegnap érkezett az elintézés, melyről a kir. tanfelügyelő a következőleg értesíti a felebbezőt: „Az iparos tanonciskolai felügyelő-bizottság által f. évi okt. hó 20-án eszközölt választás ellen beadott felebbezését azzal küldöm vissza, hogy a nagymélt. vallás és közokt. m. kir. minster ur-f. évi november hó 26-án 83638. sz. a. kelt rendeletével, tekintettel a tanév előrehaladott voltára és azon körülményre, hogy a választási eljárás megismétlésével esetleg az iskola szenvedhetne hátrányt, — az összes megválasztott tanítók alkalmazását tudomásul venni méltóztatott, azonban csakis a folyó tanévre, s egyuttal elrendelni kegyeskedett, hogy a tanév befejezése után 1901. évi július hetében az összes tanítók szabályszerű módon töltsenek be, amikor a Szervezet 53. §-a értelmében a pogán iskolái tanítóira is kellő figyelem fordíttassék.”

— **Tolvájjárás Bajmokon.** A mult héten ugyancsak akadt dolga a bajmoki csendőrségnek alig mulott el éjjel, hogy 8—10 betöréses lopás ne történt volna. A tettesek egy része már a börtönben ül, a többi utmozó. Az esetek a következők: Vidra György, Bagi József, Wolf János, Kuczera István, Vinkó János és Feligmann György tagokból álló betörő banda 17 helyen törték be egy éjjel, buzát, kukoricát és különféle terményeket loptak el. A tetteseket a csendőrség elfogta és letartóztatta. — A csendőrőrzéret amin! Guffmann kántor házána! elhaladt: t napelött este, az ablakot betörve találta. Mialatt a csendőrök bementek; a kapun a tolvajok, akik már akkor mintegy 2000 korona értékű ingóságot és ékszereket szedtek össze, amit elvinni akartak, az ablakon át elmenekültek. A tetteseket nyomozzák Budanovics Lukács bajmoki lakostól ismeretlen tettesek. 4 drb

sertést elloptak továbbá Kovács Lukács bajmoki lakos szállásáról ismeretlen tettesek 96 drb birkát, 1600 korona értékben, elhajtottak. A csendőrség nyomoz, de eddig nincs eredmény.

— **Elített gymnásiumi igazgató.** Szombaton tárgyalták a zombori kir. járásbiróság előtt rágalmozás vétségével vádolt Bodnár György a zombori főgymnásium igazgatójának ügyöt, ki a november 19-én megtartott tanári konferentián azt mondta Bodisz Mihály tanárról, hogy ő egy alkalommal egyik tanár társát pénzzel kinálta, hogy ez aztán a director ellen izgasson. A vádat Vargay Ferencz ügyvéd képviselte, míg a vádlott igazgatót dr. Buják József ügyvéd védte. A tanak a gymnásiumi tanulók sorából kerütek ki. D. u. 6 órákor hirdette ki Rásó Sándor kir. aljárásbíró az ítéletet, mely szerint vádlott Bodnár Györgyöt 300 korona fő- és 60 korona mellék-büntetésre, nem fizethetés esetén 15 és illetve 3 napi fogházra és az alperesi költségek megtérítésére ítélte. A fogház büntetés 92. §, alapján mellőztetett. Az ítélet ellen ugy a vádlott védője, mint a vád képviselője, ez utóbbi su'yosítva s illetve a 92. § alkalmazása miatt felebbezett.

— **Csalás a vásáron.** Alig mukik el az országban vásár, hogy ne érkezne feljelentés vagy vizsgálat egy szabadkai banda ellen, a mely üzletszerűen foglatkozik lovakkal csalás utján való cserélésével. A rendőrség ki-mutatása szerint Szabadkán 48 ilyen egyén van, akik a legtávolabb eső vásárokat is felkeresik és becsapják a könnyen hívő falusi embereket. A rendőrség azonban tehetetlenül áll az ilyen bandával szemben, mert a törvénysek kimondotta, hogy ez nem képez csalást. Ma is egy Szabó Ferencz nevű nagy falusi ember járt a rendőrségnél, hogy Dondó Kata és a vele vadházaságban élő Kovácsics József a pécsi vásáron rúól becsapák Dondó Kata egy lovat vitt a vásárra, hogy eladja. A vele szövetkezett Kovácsics és még egy másik egyén 240 forintot értek Dondó lováért és rábeszélést Szabókat, hogy cseréljen vele két lovával neki is megadják a 240 forintot, sőt 5 frt foglaltól is adtak, mert minden áron megakarják venni a lovat. A cserre létre jött Dondó a két lovat elhajtotta a két jó márdár meg elült. Akkor tört c-ak ki, hogy csalókkal volt dolga, mert a két loért cserébe kapott ló csak 80 forintot érhet míg a 2 ló 200 forintot ér. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Speciálitás a fehérbort termő fajokban a Hamvas burgundi

melynek immunis homokon termelt bora több városi, megyei, és Országos ezredéves, és a Párisi nemzetközi kiállításokon ezüst érem, díjazás és bronz-érmekek lettek kintelve. — Korán érő, ellenálló és bőtermő. — Borából 20 fillér bélyeg beküldésére, postamentesen ingyenes kóstolóval szolgálhatunk. Ennek ugy az Olasz rózngi, mézes fehér, Ezerjó, Fehér baka és Nagy burgundiak fajliszta, kiünő minőségű sima veszője kapható

Állaga Ottó bajai 140 holdas szőlőtelepén.

Ezre 10 korona. —

Megrendeléseket elfogad a tulajdonos vagy az intézőség.

Angeli Lipót,
szőlőgazdasági intéző.

Hirdetmény.

A szabadkán állomásozó cs. és kir. 86. gyalogezred legénysége részére 1901. január 1-től december 31-ig szükséges élelmi cikkek és pedig:

Hús, zsír, liszt, (4-es—7-es) dara, tarhonya közép, rizs közép, savanyu káposzta, burgonya, bab, paprika, zöldség, kávé, cukor süvegekben, mák darálva, szilvaiz, köménymag, vörös és foghagyma, eczet, darált só, árpa kása és bors szállításának biztosítása végett folyó évi december hó 18-án d. e. 10 órakor a cs. és kir. 86. gyalogezred I. zászlóalj irodájában (Petőfi utca) írásbeli ajánlatok után nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az átlagos legénységi létszám a következőkből áll:

a cs. és kir. 86. gyalogezrednél 350 fő állandólag azonkívül tavasszal 6 héten át körülbelül 500 fő, azonkívül ősszel 8 héten át körülbelül 600 fő.

A pályázni kívánók 50 krajczáros bélyeggel ellátott ajánlataikat a romlásnak ki nem tett cikkek mintáival együtt folyó évi december hó 18-án d. e. 9 óráig a cs. és kir. 86. gyalogezred I. zászlóalj irodájában (Petőfi utca) a bizottsághoz annyival is inkább adják be, mert a később érkező, vagy távirati úton tett ajánlatok tekintetbe nem vétetnek. Az ajánlatokban a betűkkel kiírt árak fognak helyesnek tekinteni.

A bizottság jogában áll, az ajánlatok közül bármelyiket és pedig akár teljesen, akár részletenkint egyes cikkekre nézve elfogadni, valamely elősorolt cikket más módon biztosítani, vagy egyáltalában egyes cikkekre nem is szerződni.

Az élelmi cikkek ajánlat tételére és szállítására vonatkozó közelebbi feltételek a cs. és kir. 86. gyalogezred I. zászlóalj irodájában betekinthetők.

A bizottság e őt ismeretlen pályázók szállítási képességüket helyhatósági bizonyítvánnyal kötelesek igazolni.

Szabadka, 1900. december 4.

A cs. és kir. 86. gyalogezred I. zászlóalj élelmi bizottsága.

Árverési hirdetés.

Szabadka szab. kir. város Tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a régi főgymnasiunai 8-ik számú **bolt-helyiség** (volt Masanezker féle) bérbeadására folyó hó 16-án d. e. 10 órakor a városi gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében nyilvános árverés fog tartatni.

A feltételek a gazdasági ügyosztályban megtekinthetők.

Szabadka, 1900. december hó 4-én

A városi tanács.

A közönség figyelmébe.

Tisztelettel van szerencsém a közönségnek tudomására hozni, hogy irodámat a Prokesch-féle palota mellől, a **huszár lovarda melletti lakásomba** (Birkás Gyula ügyvéd ur házával szemben) **helyeztem át.**

Irodámban megrendelhető minden fajta **tüzelő fa, szén, valamint költözőkődést is elvállalok.**

A gyertyánfa vagon számra 68 ft, méter mászára pedig 70 krjával rendelhető meg.

Tisztelettel

Braun Herman Fia.

Apró hirdetések.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apróhirdetés beiktatása legfőbb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillérbe, vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Erősebbet a kiadóhivatal ad; levélbeli kérdésekhez válasza való helyeg mellékelendő.

Takarítónő

azonnal fölvétetik. Ajánlatok „**Megbizható**” czimű kiadóhivatalba intézendők.

1900. évi

csukamájolaj

friss töltésben fehér 2 kor., sárga 1 1/2 kor. üvege.

Világhírű

orosz-karaván theák

K. & C. Popoff moszkvai cégtől csak eredeti csomagolásban kapható

MILASSIN ILLÉS

gyógyszertárban Szabadkán.

A VI. körben egy

LAKÁS

külön udvarral, mely 2 szobából és hozzátartozó mellék-helyiségekből áll, kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Zenta úton Georgievics Athanász házában 40 év óta fennálló

fűszer üzlet

kiadó. Bővebb tudósítás a háztulajdonos ad

Stabil-gép 30HP

hibátlan és teljes jó karban, üzem nagyobbitás miatt eladó és február vagy márciusban átvehető.

Üzemben látható

FISCHER MÓR

gőzhengerelmében Jankovác.

Bélyegjegyek

és váltó-ürlap megrendelések

100 darabonként 1 koronáért kapható

Krausz és Fischer könyvnyomdájában.

ALKALMI VÉTEL!!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **1901 február elsejével a szabadkai**

férfi és gyermek ruha raktáramat felosztatni szándékozom

ennél fogva az összes raktáron levő árukat a lehető legolcsóbb árban árusítom el. Figyelem kívül még nem hagyhatom a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy ruháim a **legjobb és legújabb szabásuak** ugyancsak **legelsőrendű gyártmányú szövetekből** készültek.

Kérem tehát a n. é. közönség becses pártfogását

kiváló tisztelettel

Kassowitz Fülöp,

füter, Veres-ház.
(Otthon kávéház mellett.)

Borsepröt

azonnal átvehető keres megvételre jó árért

Frank Sándor

SZABADKÁN, VI. kör, Miklós-utca 42. sz.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Verchilovszkaja: RIMA ÉS DROCHMANN Budapest—Páca.

Nyomatott Krausz és Fischer laptulajdonosok könyvnyomdájában Szabadkán. (Bárány szálloda mellett.)